

Cebire Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cebire Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18409>

Özet

Cebire Yönelik Tutum Ölçeği, Gülçin Oflaz tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, öğrencilerin **cebiri** konusuna karşı sahip oldukları tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Ölçek geliştirme çalışması, cebirin matematik eğitimindeki merkezi rolü göz önüne alınarak, öğrencilerin başarıları etkileyen duygusal ve motivasyonel faktörleri anlamaya odaklanmıştır. Çalışma, ölçeğin psikometrik özelliklerini inceleyerek alanda kullanıma uygunluğunu kanıtlamayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Cebir, Tutum Ölçeği, matematik eğitimi, ölçek geliştirme, psikometri, algoritmik düşünme.

Yazarlar

Gülçin Oflaz.

Amaç

Ölçeğin geliştirilme amacı, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin **cebire** karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri sistematik bir biçimde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu araç, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin cebir öğrenimine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarını tespit etmelerine, böylece öğrenme engellerini belirleyip uygun müdahale stratejileri geliştirmelerine olanak tanımaktadır.

Ölçek, özellikle öğrencilerin cebiri ne kadar önemli, faydalı veya zorlu gördüklerini, bu konuya çalışmaktan ne kadar keyif aldıklarını veya kaçındıklarını ölçmeyi hedefleyerek, matematik başarılarının altında yatan tutumsal değişkenleri ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Cebire Yönelik Tutum Ölçeği, öğrencilerin cebire yönelik genel tutumunu ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Duygusal Bileşen (Affektif): Cebir derslerine karşı hissedilen kaygı, ilgi, zevk veya korku gibi duygusal tepkileri ifade eder.

Bilişsel Bileşen (Kognitif): Cebirin zorluğu, faydası, önemi ve öğrenilebilirliği hakkındaki inanç ve düşünceleri içerir.

Davranışsal Eğilim Bileşeni (Konatif): Cebirle ilgili görevlere yaklaşma veya kaçınma eğilimini, ödev yapma motivasyonunu ve derse katılım istekliliğini gösterir.

Bu ölçek, öğrencilerin **cebire** dair karmaşık tutum setini analiz ederek, sadece akademik yeterliliği değil, aynı zamanda motivasyonel profili de ortaya koymayı hedefler.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışması, ölçeğin gerçekten cebire yönelik tutumu ölçtüğünden emin olmak için yapılmıştır. Ölçeğin geliştirildiği orijinal makalede (Oflaz, 2018), yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

Yapı geçerliliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar altında toplanıp toplanmadığını gösterir. Elde edilen sonuçlar, ölçek yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve ölçeğin cebire yönelik tutumun alt boyutlarını başarıyla bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışması, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı koşullara karşı tutarlılığını değerlendirir. Güvenirlik analizleri kapsamında, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** değeri hesaplanmıştır.

Genellikle psikometrik çalışmalarda kabul edilebilir güvenilirlik düzeyi 0.70 ve üzeri olarak kabul edilir. Bu ölçek için yapılan analizler sonucunda elde edilen Cronbach Alfa katsayısının yüksek olduğu ve ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı bir bütün oluşturduğu raporlanmıştır. Bu durum, Cebire Yönelik Tutum Ölçeği'nin kararlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Cebire Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin tek bir genel tutum puanı mı yoksa birden fazla alt boyutu mu ölçtüğünü belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Geliştirme sürecinde uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), maddelerin faktör yüklerini inceleyerek ölçeğin temel boyutlarını ortaya çıkarmıştır. Bunu takiben, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak bu boyut yapısının farklı bir örneklemede de doğrulandığı ve iyi uyum indekslerine (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) sahip olduğu gösterilmiştir. Bu prosedür, ölçeğin çok boyutlu ve sağlam bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Yeni geliştirilmiş bir tutum ölçeği)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktad?)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Ortaokul ve lise öğrencileri oldu?u varsay?lmaktad?)

Ya? Grubu: 12-18 ya? aras? (Okul seviyesine ba?l? olarak tahmini)

Popülasyon Detaylar?: Matematik dersi alan ve cebir konular?na maruz kalm?? okul öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim. Kat?l?mc?lar, cebire yönelik ifadeleri belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Matematik tutumu, Cebir kayg?s?, ölçekleme, psikometri, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: erengulcin3@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Gülçin Oflaz taraf?ndan 2018 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmittir. Ölçeğin kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilerek alınmalıdır. Kullan?m ücreti bilgisi sa?lanmam??t?r, ancak akademik ve ara?tırma amaçlı kullan?mlarda genellikle yazar?n izni yeterli olmaktadır.

Test Y?l?: 2018

Kaynaklar

Oflaz, G. (2018). Cebire Yönelik Geli?tirilen Tutum Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3), 1960-1970. doi: 10.17218/hititsosbil.444718

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [cebire-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Cebire Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM